

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA

Ciuj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop. (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ESZÉK-DOLTIKAI-NAPI LAP

ELŐFIZETESI ÁRAK

Romániában

Egész évre — 620
Félévre — 320
Negyedévre — 170
Egy hónapra — 60
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 3 lej
Bukarestben — 3*50

Csehszlovákiában

Egy hónapra — 25 ck
Egy szám — 1*50 ck

Ciuj-Kolozsvár * VI. évfolyam * 233. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5684. Kiszlev 27 * 1923 december 5 Szerda

Páneurópa

Egy nemrég megjelent kis politikai röpirat került az európai közérdeklődés frontjára. Az eszme, amelyet hirdet, nem új, rajongók és politikai utópisták már évtizedekkel ezelőtt megrajzolták ezt a képet, de az időpont, amelyben a könyvet nyilvánosságra bocsátották és a gondolatmenet, amellyel a fiatal szerző az eszmét megindokolja, alkalmas arra, hogy a pusztulás felé rohanóknak „megállj!”-t kiáltson és meglobogtassa előttük a szabadság szivárványképét. Richard Ni-
colaus Coudenhove-Kalergi új könyvéről van szó, a „Páneurópa”-ról. A gyűlölet és harcizaj mai Európában nem csoda, ha üdítőleg hatnak ennek a szinte apo-teli hitű gondolkodónak intelmei és elképzelései a jövő Európa kialakulásáról.

Akik figyelemmel kísérik a világpolitika eseményeit és a napi hírek fátolyán túl belátnak a készülő események kohójába, csalahatalan biztossággal érzik az elkövetkező háboru leheletét. Egy kiváló francia politikus jelentette ki ezekben a napokban, hogy Európa óriási léptekkel halad a második világháboru felé. A mértékadó angol politikusok is ezen a véleményen vannak. Baldwin legutóbbi beszéde az angol alsóházban ennek a szorongó aggodalomnak kifejezése volt, amikor a legnagyobb határozottsággal jelentette ki, hogy az antant nem maradhat fenn tovább, ha a mai helyzetet gyökeresen meg nem változtatja. Az ellentét Páris és London között e pillanatban csak abban nyilatkozik meg, hogy az angol kormány a német kérdésben nem hajlandó tovább engedelmessé-
kedni a francia imperialisták parancsainak. De az európai és ázsiai problémáknak egész sorozata vár még elintézésre a két állam között és egyáltalán nem valószínű, hogy a mai atmoszférában lehet-e ezeket az ellentéteket békésen elsimítani. Amerika ma már Anglia oldalán áll, ami minden vívással energikusabbá fogja tenni a szigetország politikáját. Jelentőségteljes szimptóma az is, hogy a kisantant államain belül, mint például Romániában és Lengyelországban is, hallhatók hangok, amelyek egyre nyomatékosabban követelik a Franciaországtól való elterést és az angol orientálódást.

Olaszországban, amely hol Franciaország, hol Anglia mellé áll, egyre határozottabb formákat ölt az a terv, hogy szövetséget kössön Bulgáriával, Albániával és Spanyolországgal az olasz kül-
lónérdekek megvédésére a Balkánon, amelyek éppennyire irányulnak Franciaország, mint Anglia, sőt Oroszország ellen is. A legújabb időben Romániában is észlelhető egy irányzat, amely szabadságot akar a jugoszláv szövetségtől és az olasz-bulgár-török orientációt követeli, mely párhuzamosan növekszik az olasz-jugoszláv ellentétek kiéle-
dedésével. Az olasz imperializmus egyaránt számol Oroszország és Németország belső zavaraival, az angol-francia konfliktussal és a Balkán-államok egymásközötti rivalitásával. A Balkán-krízis egyes kisanant-diplomaták nyilatkozatai ellenére sincsen még megoldva. A bolgár események, az albániai és macedóniai kaosz és a görög krízis világosan mutatják, hogy forrongó események küszöbén állunk. Pillanatyilag ezeket a kérdéseket háttérbe szorítja a német probléma, de valamennyi elinté-
zetlen konfliktus előbb-utóbb napfényre tör, ha a népek erős békeakarata idejekorán nem állítja meg az új világháboru közelgő véres szekerét.

Erre a békeakaratra apellál Coudenhove-Kalergi könyve, a Páneurópa. A tanulmány vas-
logikával bizonyítja be, hogy az összeomlást csak az európai népek föderatív összetalálkozása akadályozhatja meg, amelynek konkrét megnyilatkozási formája az Európai Egyesült Államok lenne. Kal-
lergi csodálatos éleslátással rántja le a leplet a leg-
több európai államban életre kelt sovinszta-nacio-
nalista mozgalmakról, történelmileg és antropológiai-
lag bizonyítja be, milyen hazugságokra épültek fel
ezek a szeparatizmusra hajló törekvések. A mai
európai népek valamennyien több nép keveredésé-
ből keletkeztek és aki a születési bizonyítványát
kivánja valamely nemzetnek, legyen elkészülve a
legnagyobb meglepetésekre. A három legnagyobb
német filozófus közül Kant sőt, Schopenhauer hol-

land és Nietzsche lengyel származású volt. A magya-
rok legnagyobb nemzeti költője, Petőfi szlavóktól szá-
mazott. Bonaparte, Gambetta és Zola nem voltak fran-
ciák, Kolumbus nem volt spanyol, Cezare Borgia nem
volt olasz és Bernhard Shaw nem angol. Kell-e beszé-
desebb bizonyíték ennél, milyen természetellenes és
igazságtalan törekvés a népek egymástól való el-
zárkózása és a népi kulturák fegyveres különhatá-
rolása. Végeredményben ez az elzárkózás a legfőbb
oka Európa mai elhanyagolásának. És ez az elzár-
kózás fog vezetni az új vérontáshoz, amely fenye-
getően veti előre sötét árnyékát. Csak egy dolog
állíthatja meg a közelgő katasztrófát. Ha az európai

népek lebontják egymás között a gyűlölet és elzár-
kózás kinal falait és testvéri szövetségben tömörül-
nek a közös ellenség, a feltámadó középkor és bar-
bárság ellen. E pillanatban talán még utópia az
Európai Egyesült-Államok, de minden nagy törté-
nelmi átalakulás először utópiaként kezdődött és a
végén valósággá lett. Európa politikussai napról-
napra jobban érzik a sovinszta elzárkózás lidérc-
nyomását és ha elavult előítéletek és romantikus
szemponitok vissza is tartanak számosakat a nyílt
hitvallástól, ugylátszik, nincs messze már a nap,
amikor önmagától, mint érett gyümölcs hull le az
események tájáról az Európai Egyesült Államok.

Románia hajlandó felvenni a diplomáciai összeköttetést Oroszországgal

Kihívítik a tíraspoli tárgyalóbizottságot. Az elismerés feltétele

(Bukarest, dec. 4. Az Uj Kelet tudósí-
tótól.) A „Dimineata” szerint a román-orosz tár-
gyalások új fázisba léptek. Az orosz kormány ki-
jelentette, hogy a gazdasági összeköttetést fel
akarja venni Romániával és azt kívánta, hogy
Bukarestben diplomáciai jelleggel bíró delegációt
nevezhessen ki. Ezenkívül a határmenti árucserre
és torzalom szabályozását is kívánta.

A román kormány előbbi deklarációival
összhangban, amelyek szerint a békét és
normális viszonyok helyreállítását kívánja,

kijelentette, hogy hajlandó a javaslatokat elfo-
gadni. Kijelentette továbbá, hogy kész a politikai
kapcsolatok újrafelvételéről is tárgyalni, ami a
szovjetkormány de jure elismerését jelentené, ez
azonban Románia jelenlegi határainak Oroszország
részéről való elismerésével van kapcsolatban.

A tíraspoli tárgyalások holnap újabb meg-
kezdődnek és ha az orosz kormány válasza ked-
vező lesz, a román delegációt kiegészítik olyan
megbízottakkal, akik az oroszokkal ebben a kér-
désben is tárgyalhatnak.

Diplomáciai konfliktus Románia és Németország között

Németország megtagadta a jövételi kötelezettségek teljesítését. A Romániá-
ban élő német állampolgárok vagyonából fogják majd kárpótolni az államot

(Bukarest, december 4. Az Uj Kelet tudó-
sitótól.) A „Lupta” jelentése szerint a német
kormány a Románia számára eszközrendő termé-
szetbeni jövételi kötelezettségeit júniusban hozta a
Ruhr-kérdéssel és megtiltotta annak a száz vasuti
személyszállító kocsinak Romániába való szállítását,
amelyeket már előzőleg átadtak a román mérnök-
köknek. A külügyminiszter a kiküldött mérnökök
távirati jelentésére

tiltakozó jegyzéket küldött Németországhoz
amelyben megállapítja, hogy a német kormány
nem tarthatja vissza a vasuti kocsikat, amelyek-
nek fele értékét a román kormány már kifizette a
kocsikat előállító gyáraknak. A jegyzékben Duca
külügyminiszter azzal fenyegetőzik, hogy a Romá-
niában lakó német állampolgárok vagyonából fogja
magát kárpótolni. A jegyzékre eddig semmi vá-
lasz nem érkezett.

A köztársaság proklamálása esetén bojkott alá helyezik Görögországot

Megváltozott a köztársasági párt magatartása. A király az utolsó percig
az országban marad

(Bukarest, dec. 4. Az Uj Kelet tudósí-
tótól.) A „Lupta” diplomáciai torrásból jelenti, hogy a
görög kormány köztársasági magatartása némileg
módosult, mert a köztársaság proklamálása esetén
gazdasági következményektől tartanak. Olyan érte-
sítések érkeztek ugyanis külföldről, hogy ez eset-
ben a szövetségesek kereskedelmi bojkott alá
helyezik Görögországot.

A „Lupta” arról is tud, hogy Románia, Ju-
goszlávia és Anglia nem intéztek hivatalos demar-
sot Görögországhoz, azonban intervenáltak több
görög államférfiunál, őrizték meg a Balkán béké-
jét. Miután Gonatas ismertette György király
előtt a belpolitikai helyzetet, az uralkodó elhatá-
rozta, hogy a legutolsó pillanatig az országban
marad. A helyzet ezek után teljesen tisztázatlan.

Jugoszlávia ellenzi a Duna-konföderációt

Ninosics külügyminiszter nyilatkozata Magyar-
ország és az utódállamok közti viszonyról

(Budapest, december 4. Az Uj Kelet tudósi-
tótól.) Ninosics jugoszláv külügyminiszter nyilat-
kozott a Pesti Hirlapnak. A feltett kérdések a kö-
vetkezők voltak: 1. Milyen magatartást tanúsít
Jugoszlávia a dunai konföderáció eszméjével szem-
ben? 2. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 3. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 4. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 5. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 6. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 7. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 8. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 9. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 10. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 11. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 12. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 13. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 14. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 15. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 16. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 17. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 18. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 19. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 20. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 21. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 22. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 23. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 24. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 25. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 26. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 27. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 28. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 29. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 30. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 31. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 32. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 33. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 34. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 35. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 36. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 37. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 38. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 39. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 40. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 41. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 42. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 43. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 44. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 45. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 46. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 47. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 48. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 49. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 50. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 51. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 52. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 53. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 54. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 55. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 56. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 57. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 58. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 59. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 60. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 61. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 62. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 63. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 64. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 65. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 66. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 67. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 68. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 69. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 70. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 71. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 72. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 73. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 74. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 75. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 76. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 77. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 78. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 79. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 80. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 81. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 82. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 83. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 84. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 85. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 86. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 87. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 88. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 89. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 90. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 91. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 92. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 93. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 94. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 95. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 96. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 97. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 98. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 99. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 100. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 101. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 102. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 103. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 104. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 105. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 106. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 107. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 108. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 109. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 110. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 111. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 112. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 113. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 114. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 115. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 116. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 117. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 118. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 119. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 120. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 121. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 122. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 123. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 124. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 125. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 126. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 127. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 128. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 129. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 130. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 131. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 132. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 133. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 134. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 135. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 136. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 137. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 138. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 139. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 140. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 141. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 142. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 143. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 144. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 145. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 146. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 147. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 148. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 149. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 150. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 151. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 152. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 153. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 154. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 155. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 156. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 157. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 158. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 159. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 160. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 161. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 162. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 163. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 164. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 165. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 166. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 167. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 168. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 169. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 170. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 171. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 172. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 173. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 174. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 175. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 176. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 177. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 178. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 179. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 180. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 181. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 182. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 183. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 184. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 185. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 186. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 187. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 188. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 189. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 190. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 191. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 192. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 193. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 194. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 195. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 196. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 197. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 198. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 199. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 200. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 201. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 202. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 203. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 204. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 205. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 206. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 207. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 208. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 209. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 210. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 211. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 212. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 213. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 214. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 215. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 216. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 217. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 218. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 219. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 220. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 221. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 222. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 223. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 224. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 225. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 226. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 227. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 228. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 229. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 230. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 231. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 232. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 233. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 234. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 235. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 236. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 237. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 238. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 239. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 240. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 241. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 242. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 243. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 244. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 245. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 246. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 247. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 248. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 249. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 250. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 251. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 252. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 253. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 254. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 255. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 256. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 257. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 258. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 259. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 260. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 261. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 262. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 263. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 264. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 265. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 266. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 267. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 268. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 269. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 270. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 271. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 272. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 273. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 274. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 275. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 276. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 277. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 278. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 279. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 280. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 281. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 282. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 283. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 284. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 285. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 286. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 287. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 288. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 289. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 290. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 291. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 292. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 293. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 294. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 295. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 296. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 297. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 298. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 299. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 300. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 301. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 302. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 303. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 304. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 305. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 306. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 307. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 308. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 309. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 310. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 311. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 312. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 313. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 314. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 315. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 316. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 317. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 318. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 319. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 320. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 321. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 322. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 323. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 324. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 325. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 326. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 327. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 328. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 329. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 330. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 331. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 332. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 333. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 334. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 335. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 336. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 337. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 338. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 339. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 340. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 341. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 342. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 343. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 344. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 345. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 346. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 347. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 348. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 349. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 350. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 351. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 352. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 353. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 354. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 355. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 356. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 357. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 358. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 359. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 360. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 361. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 362. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 363. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 364. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 365. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 366. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 367. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 368. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 369. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 370. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 371. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 372. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 373. Magyarország és a kisanant kibékülésé-
ben? 37

KÖZGAZDASÁGI HIREK PALESZTINÁBÓL

Kiépítik a palesztinai földvásárlás európai szervezetét. Jacob Thon dr., a Palesztina Gyarmatosító Társaság igazgatója hosszabb ideje Berlinben tartózkodik, hogy a Palestine Land Development Company számára megteremtse Európában is a maga földvásárló szervezetét. Ebből az alkalomból dr. Thon a következő érdekes adatokat közölte a Cionista Világszervezet hivatalos földvásárló intézményéről:

A társaságot a Palesztinahivattalal egyidőben 1908-ban alapította David Wolffsohn elnöklete alatt a szervezet akkori szűkebb végrehajtóbizottsága. Az első igazgatóság tagja volt Warburg Ottó professzor, a cionista szervezet Palesztinahivatalának akkori vezetője s később a szervezet elnöke, kivül dr. Arthur Ruppin, Kremenetzki, dr. Bodenheimer és Weizmann.

Azóta szinte az egész palesztinai földvásárlás a P. L. D. C. révén történt. Megvásárolta a társaság Merchavja, Porijah, Ruchama, Kfar Urija, Chedera, Zella, Ain Chai, Kirjath Anavim, Kalendia, Kerkur, a Gadera melletti Umhasjen, Nahalal, Zinjar, Nurisz, Ruba Nazra, Tel Adasz földjét és más területeket is a Jezreel-síkságon, azonkívül nagyobb földdarabokat Chirboth Asuni, Kfar Saba, Haifa, Petach Tikva, Rison-le-Cion, Nész Cijona, Migdal és Gezer mellett. Ugyancsak a P. L. D. C. vette meg a Haifában, Jaffában, Tel Avivban, Jeruzsálemben és azok környékén levő kertvárosrészeket. A múlt év végéig a P. L. D. C. szerzett

195.000 dunam	termőföldet	720.000 font
11.000.000 m ²	kertvárost	150.000 "
1.350.000 "	városi telket	166.000 "
86.000 "	üzleti negyedet	194.000 "

összesen 195.000 dunam és 12.436.000 m² területet 1.230.000 font értékben, amivel a Jordán nyugati partján levő zsidó birtokot ötven százalékkal szaporította.

Külön alosztályt rendezett be a P. L. D. C. a városi építkezésekre, melyeket a legmodernebb módon valósít meg. Az 1908-ban Kinnereth mellett alapított farm mintájára hasonló gazdasági kísérleti állomások létesültek Ben Semen, Chulda, Merchavja, Gan Smuel, Migdal, Porijah, Kerkur, Kfar Urija és Buchama kolóniákon, ahol ezer munkás kap alkalmazást és szakszerű kiképzést. A daganjai munkaközösség megalapításával a P. L. D. C. megindította Palesztinában a kollektív alapon való nagyobb gyarmatosító munkát.

A legutóbbi Karlsbadban tartott közgyűlés a P. L. D. C. alaptörvényét ötvenezerről hetvenötezer

tontra emelte fel, mely hatvan ezer egyfontos rones részjegyre, valamint háromszáz egyfontos alapítórészjegyre emelte. A differenciát teljesen befizették már. Az utolsó három évben a P. L. D. C. hatszázalékos osztalékokat adott.

A társaság által eladásra ajánlott földterületek közül legértékesebbek a Karmel-hegyen lévő parcellák, amelyek kiterjedése hatezer dunamra növekedett. Ebből három ezer dunamot egy romániai társaság vásárolt meg kertvárosnak. Szabad parcella már csak a Karmel nyugati és középső részén van. Egy-egy földdarab ára fekvése szerint ötven-től kétszáz font ezer négyzetméterenként. Minden parcellavásárló a vételár lefizetése után a tulajdonjogát igazoló okmányt kap arról, hogy a vételt a palesztinai kormány telekkönyvébe is bevezették. Nagyobb földvásárlás esetén a vételárát nem kell egyszerre kifizetni, hanem egyharmadát az adásvételi szerződés megkötésekor, a többit pedig az összeg nagysága szerint havi vagy negyedévi részletekben nyolcszázalékos kamattal lehet kifizetni.

Földbirtokainak és értékpapírjainak elhelyezésével a P. L. D. C. a nemrég alakult „Mesek“-résztvénytársaságot bízta meg, melynek alapítói között van dr. Brutzkus volt litvániai miniszter, Gepstein mérnök, a „Rassvjet“ szerkesztője, Kuzendi mérnök és M. Sachs moszkvai nagykereskedő. A nagyobb földvásárlások és házépítés elősegítésére a P. L. D. C. tiz-, ötven- és százfontos kötvényeket adott ki, melyekért hat százalékos kamatot fizet két éven át, amikor köteles a névértéket visszafizetni. Ezeket a kötvényeket teljesértékű fizetési eszköznek fogadják el a P. L. D. C. a nála való földvásárlásokban.

Tekintettel arra, hogy Erdélyben is sokan vannak, akik olesó földet akarnak vásárolni Palesztinában, közöljük, hogy a P. L. D. C. és a „Mesek“ európai irodája Berlinben a Sächsische-Strasse 8. alatt van.

Hatezer turistát várnak Palesztinába. Néhány hét óta ismét megindult a palesztinai turistaforgalom. A legtöbb idegen Amerikából érkezett az országba. Az előjelek szerint ezután erős turistaforgalom várható, különösen a pészach-ünnepek idején. A külföldről jeltett turisták számát több mint hatezre becsülik.

Másfélmillió fontba kerül a haifai kikötő kibővítése. Palmer, az ismert angol mérnök, aki a palesztinai kormány meghívására pár hónappal ezelőtt szakértői vizsgálat tárgyává tette a palesztinai kikötőépítés kérdését, most készült el munkájával. A tervezet elsősorban Haifa kikötőjének kibővítését ajánlja, melynek költségeit körülbelül másfélmillió fontba becsüli. Az építkezések megkezdéséhez egymillió font sterling szükséges.

— Itt egy pipa Léwy, — bagózzon amennyire jól esik, — de ne gúnyolódjon. Ma igazán nem vagyok gúnyolódásra hangolva.

— Hát igazán valami kellemetlenség érte? — kérdezte Léwy komolyan.

— Magának elmondhatom Léwy, — maga meg tud érteni engem. Jól is fog esni, ha végre kibeszélhetem magam, — mert belül már nagyon is nyom.

— No ez szép! Mi történt? Talán szerelmi bánat?

— Igen, szerelmi bánat, — mondotta Jákob keserűen de ez még nem volna baj. A tragikum az, hogy annyi gyűlölködés van mindig a szerelemben. — Igen bizony, — ezt aztán lehet szerelmi bánatnak hívni! Minden gondolatom, egész lelkem és vonzódásom a keresztényeké — és szeretném, ha egy hadsereg élén tudnék ellenük vonulni és bombázhatnám Kopenhágát, — hogy kikényszerítem viszontszeretetüket.

— Ilyen módszer még nem fordult elő az én praksisomban — jegyezte meg Léwy.

— Ne gúnyoljon kedves barátom, még akkor se, ha nevésegesnek látszom magának. Tulságosan ingerült vagyok, semhogyszavaimat mérlegelni tudnám.

— De hát, az isten szerelméért, — mit vétettek maga ellen? És ki az aki olyan súlyosan megsebezte?

— Nem új seb az, amit e tetek rajtam. Régi seb, amit újra föltétek. Igen bizony, — régi már ez a seb, — úgy gondolom, hogy már születésemkor kaptam. Ugyanaz az üldözés ez, ami alatt már másutt is szenvedtem és amivel most megint szembetalálkoztam. Amint az iskolások megkezdtek, az egyetemi polgárok folytatják. — Az óráközökben tréfálkozni szoktak — hát ez rendjén is van. Ma azzal kezdtek, hogy papirgalacsinnal dobálták egy-

Modellgyűjtemény a haifai politechnikumnak. A csehszlovákiai „Witkowitz Bergbau und Eisenhüttengewerkschaft“ vezérgazgatója, dr. Adolf Sonnenschein teljes modellgyűjteményt ajándékozott a haifai technikumnak. Az értékes gyűjteményt, mely miniatűr alakban bemutatja a világ legmodernebb tüzeberendezését (magas olvasztókemence, vasöntőde, gépgyár, hengeremű, csőgyártás és más gépek), rövidesen Haifába szállítják.

Autóközlekedés Haifa és Bagdad között. A tervbevett keleti légitforgalmi vonal kiépítésével párhuzamosan hetenként egyszeri autóbüjzjáratot létesítenek Haifa és Bagdad között. Az angol kormány ezzel azt akarja elérni, hogy Londonból kilenc nap alatt Bagdadba lehessen jutni, amiből két napot kell autón megtenni.

Készül az állampolgársági törvény. Kiszerezesre kijelentette a Vead Leumi egyik legutóbbi ülésén, hogy a palesztinai állampolgársági viszonyok rendezése formai okokból valószínűleg halasztást fog szenvedni, minthogy a lausannei béket egyes államok parlamentjei még nem ratifikálták. Ebben azonban még beletelik néhány hónap. Ezalatt az állampolgársági törvényt készítik elő részint Jeruzsálemben, részint Londonban. A cionista végrehajtóbizottság állandó összeköttetést tart fenn ebben az ügyben a kormánnyal, hogy a törvény megszövegezésével megvédje a zsidó érdekeket.

Amerika nemhivatalosan résztvesz a szakértői bizottságban

Washington, december 4. Az amerikai kormány hivatalosan közölte ugyan, hogy nem vesz részt a szakértői bizottság munkájában, az annak limitált hatásköre lesz, mindamellett azt hiszik, hogy az Egyesült-Államok nemhivatalosan mégis ott lesz a konferencián. Az amerikai kormány ebben az ügyben a jövátéleli bizottságban szereplő megbízottjától részletes jelentést kért. A „Times“ párisi jelentése szerint a jövátéleli bizottság elhatározta, hogy a szakértői bizottságot akkor küldi ki, ha Amerika részvétele biztosítva van.

Dorten a rajnai kormány új elnöke
Koblentz, december 4. A rajnai köztársaság ideiglenes kormánya elfogadta Metz és Mathes lemondását és új miniszterelnökké egyhangúlag Dortent nevezte ki. Az ideiglenes kormány elhatározta, hogy székhelyét Emsbe teszi át, mert Koblenzben a szövetségi bizottság tartja lefoglalva a középületeket.

Mibe kerül Japán felépítése
Tokió, dec. 4. Hivatalosan jelentik, hogy a földrengés által elpusztított japán területek újraépítése ötszázkilencvenöt millió yenbe fog kerülni.

mást, én ugyan nem vettem részt a hancurozásban, de azért sok gombócot kaptam a fejembe. Először azt gondoltam, hogy csak véletlen. De aztán hallottam, hogy majd itt, majd ott kiadják a jelszót: „most hajtsd meg a zsidót!“ Ugy tettem mintha semmit se hallottam volna és mindent békeben türtem. De egyszerre csak egy hasáb fa repült felém. Háton talált. Fölugrottam, fölkaptam a fahasábot és teljes erővel szétütöttem közöttük. Egyiket fejen találtam, de úgy, hogy azonnal el kellett távoznia. Most aztán legyőzhetetlen undor fogott el attól, hogy az előadásokra járjak. Még az egyetemre vezető utat is elzárják enniem, — mert zsidó vagyok. Hát mivel érdemeltem meg ezt az üldözést? Hát nem felnőt emberekkel van dolgom, hát nem kellene már annyit észüknek lenni, hogy megértsék ezt: a tudomány mindannyiunknak közös anyja és hogy testvérek vagyunk?...

— Hogyne, persze hogy testvérek, — csak éppen hogy a testvérek fadarabokat csapkodnak egymás fejéhez.

— Ne gúnyolódjon Léwy! — mondotta Jákob. — Ha nem érti meg az én érzelmeimet és nem tud osztozni felháborodásomban, akkor mondja meg és inkább elhallgatok.

— Öszintén szólna nem értem, hogy maga egy pár nevetlen kölyök miatt már el akarja maradni az előadásokról, ahelyett, hogy csak azért is eljárjon és dacosan szembenézzen velük.

— Oh Léwy, — mondotta Jákob, — maga nem tudja azt, hogy ennek sokkal mélyebb jelentősége van az én számomra. Maga talán még azt is hiszi, hogy egész fájdalommal attól a fahasábtól származik, amelyik a hátamat érte. Nem. Az ami történt, lényegében bizonyára jelentéktelen dolog. De ráéreztem engem arra a szörnyű szomorúságra, mely rám nehezdedik — és magára is nem kevésbé Léwy. Zsidó!

(Folyt. köv.)

Egy zsidósors

Regény. Dán nyelven írta Méir Aaron Goldschmidt

— Bár úgy lenne, — mondotta Jákob. — Minden, amit én kívánok csak az, hogy általánosan tisztelt helyet tudjak szerezni magamnak közöttük.

— Ez a becsvágy nem is száll tulságosan magasra, — szölt Léwy.

— És mégis, nehéz dolog lesz ugy-ahogy kielégíteni, — felelt Jákob sóhajtván.

— Hóha, — most már csakugyan nagyon is mélyen mászunk bele ezekben a kérdésekbe. — kiáltott Léwy. — Pedig máma jókedvvel és vidáman akartam lenni. Gyere, bemegyünk egy cukrászdába!

Második fejezet.

Egyik napon Léwy úgy állított be Jákobhoz, mint olyan valaki, aki nagy terhet rázott le magáról és most megkönnyebbülten megy a maga útján.

— Adj isten! — kiáltott feléje, és kínálgon meg egy pipa dohányjal! A kórháztól nyolc napi szabadságot vettem, hogy egy kis anatómiát tanuljak. De előbb egy délutánt egészen szabadon akarok tölteni. Azért is jöttem magához. Beszélgetünk egy keveset, aztán kísértálunk együtt. — Jó? — De a fene megette, micsoda arcot vág maga? Volt már szerencsém egypárszor dühöngeni látni magát, de még sohase tapasztaltam ilyen mélyen melanholikusnak mint mostan. Alighanem a gyomrom nincs rendben, — vagy talán az epéje? Talán egy kis májaffekciónk is van! Vagy várjon csak: tegnap este igen érdekes hátergersorvadás-estünk volt. Kiváló örömmre szolgálta, ha bokros és nem kevésbé zöld tapasztalataimmal szolgálatára lehetnék. Nem szomjazik olykor? Mutassa kérem a nyelvét!

Üzlethelyiséget keresek a város központjában

Esetleg betársulnék vagy cserélnék váradi központban levő üzletemmel. Cim megtudható a kiadóhivatalban

Másfélhavi fo

(Budapest, jától.) Kádár Leba nem elkövetett h fogházra itélték.

Kádár véd helyett más jelentette Kádár, honem magyar s a Allítja, hogy van gyűlöli. A legtdalmi antiszemita met szolgálja és

A bíróság Kádár cikkében lenségei a magy sages gyűlölet fe

Németországot

Captown, délfrikai állams tért vissza Euró országot helyreál Ausztria szanál alapszik. Velem állítása, bár a f sabbtan keresztü

Az esseni mun

Essen, de tését célzó tárgy kások képviselői időhöz. A tárgya

Berlinben e

Berlin, de folytatódott, kül tapasztalható a

Szombaton nyuj

Bukarest, elhatározta, hogy alisen befejezen miniszter fog be Constantinescu

nok, mire befeje küldöttsége átny

Baldwin fö

Bécs, de „Temps“: A leg kon a liberálisok mellett a parlam

Baldwin n választási beszéd jelentette a mi került ki a háb kell fizetnie. An nak és a többi kamatozat sem ipar és keresked nem kétmillió n

* Száraz

kalmás) ölenkén Janovitz Vilmo (Gyufagyár-u.)

Leszál

ára

Leszál

ára

Leszál

ára

Leszál

ára

Leszál

ára

Leszál

ára

Leszál

ára

Leszál

ára

Másfélhavi fogházra ítélték Kádár Lehel

(Budapest, dec. 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kádár Lehel újságíró, a „Nép“ című lapban elkövetett hittelekezetelleni igazgatásért hat heti fogházra ítélték.

Kádár védője Ulain Ferenc lett volna, aki helyett más jelent meg. Védekezésében azt hangoztatta Kádár, hogy a magyar nem zsidó, a zsidó nem magyar s a kettőt nem szabad összekeverni. Állítja, hogy van zsidó faji imperializmus s ezt gyűlöli. A legtöbb keresztény letagadja a társadalmi antiszemitizmust, ő ezzel szemben azt az eszmét szolgálja és folytatja a harcot a sikerig.

A bíróság indoklásában megállapítja, hogy Kádár cikkében azt állította a zsidókról, hogy ellenségei a magyarságnak és ez a kifejezés ellenséges gyűlölet felkeltésére alkalmas.

Németországot hamarabb lehet talpraállítani, mint Ausztriát

Captown, december 4. Smuts tábornok, a délnyugati államok szövetségi miniszterelnöke, aki most tért vissza Európából, kijelentette, hogy a Németország helyreállítására vonatkozó javaslata az Ausztria szanalásánál alkalmazott módszereken alapszik. Véleménye szerint Németország talpraállítása, bár a feladatok sokkal nagyobbak, gyorsabban keresztülvihető, mint Ausztriáé.

Az essen munkásság ragaszkodik a nyolcórás munkaidőhöz

Essen, dec. 4. A tízórás munkaidő bevezetését célzó tárgyalások megbiúsultak, mert a munkások képviselői ragaszkodnak a nyolcórás munkaidőhöz. A tárgyalások megszakadtak.

Berlinben esik a kenyér és a szén ára

Berlin, dec. 4. Az általános áresés tovább folytatódott, különösen a szén és a kenyér áránál tapasztalható a járadékmárka bevezetésének hatása.

Szombaton nyújtják át a királynak a felirati választ

Bukarest, december 4. (Rador). A kormány elhatározta, hogy Bratianu Vintilának a csütörtöki ülésen befejezendő beszéde után Nistor bukovinai miniszter fog beszélni a felirati vitában. Pénteken Constantinescu földművelésügyi miniszter lesz a szónok, mire befejezik a vitát és szombaton a kamara küldöttsége átnyújtja a választ az uralkodónak.

Baldwin többségére számítanak az angol választásokon

Bécs, december 4. Londonból jelenti a „Temps“: A legutóbbi hírek szerint a választásokon a liberálisok nagy győzelme várható, mindamellett a parlamenti többség a konzervatívoké lesz.

Baldwin miniszterelnök tegnap Liverpoolban választási beszédet tartott. Programbeszédében kijelentette a miniszterelnök, Anglia győzelmesen került ki a háborúból, de hat nyolc milliárd fontot kell fizetnie. Anglia visszafizeti adóságát Amerikának és a többi szövetségeseinek, ezek pedig még a kamatokat sem fizetik. Ezért van aztán, hogy az ipar és kereskedelem támogatása mellett is majdnem kétféle munkanélküli van Angliában.

* Száraz nyárfa (pékeknek kiválóan alkalmas) ölenként 800 lejért kapható hazaszállítva Janovitz Vilmos tüzfáktárában, Str. Enescu (Gyufagyár-u.) Telefon 127 és 918.

Leszállított árak!
HARISNYA,
KEZTYŰ ÉS
KÖTŐTÁRU
KÜLÖN-
LEGESSÉGEK
EREDETI
GYÁRI ÁRBAN
ÁRUSITTAT-
NAK

BLATT

Leszállított árak!
KÖTÖTT-
SZÓVOTT
ARUHAZA
CLUJ
KOLOZSVÁR
FÖTÉR 13.
SZÁM
ALATT

Allami tisztviselőknek külön engedmény!

Angheliescu lemond, ha nem szavazzák meg az oktatószemélyzet fizetésemelését

A „Viitorul“ türelmeire inti a tisztviselőket

(Bukarest, dec. 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentette már az Uj Kelet, hogy az oktatószemélyzet bukaresti országos kongresszusa elhatározta, ha a kormány nem járul hozzá fizetésük fel-emeléséhez, mindnyájan lemondanak állásukról. Az oktatószemélyzet határozata visszhangot keltett a kormány tagjai között is, akik közül többen azonosították magukat a tanárok kívánságaival. Az „Adeverul“ értésülése szerint

Angheliescu közoktatásügyi miniszter elhatározta lemondását, ha a pénzügyminiszter nem járul hozzá a tanítók és tanárok fizetésemeléséhez.

Ugyancsak az „Adeverul“ tudni véli, hogy Marzescu igazságügyminiszter tárgyalta ebben a kérdésben a miniszterelnökkel, aki előtt rámutatott azokra a szomorú következményekre, amelyekkel a tanári kar tömeges lemondása járna, a miniszterelnök ígéretet tett, hogy közbe fog járni a pénzügyminiszternél, hogy legalább részben teljesítse a tanárok óhajait.

A „Viitorul“ ezzel szemben cikket közöl, amelyben megállapítja, hogy a kormány két éve minden lehető elkövetett az oktatókar anyagi helyzetének folytonos javítására és

a lehetőségek határain belül továbbra is ezen az uton fog haladni.

Sem fenyegetéseknek, sem sztrájkra való felhívásoknak nem fog sikerülni a kormányt erről az utról letériteni. A tanárok részéről kért fizetésjavítást csak a költségvetési többletből fedezhetik, ez pedig csak a jelen költségvetési évszak végén, illetve a következő időszak elején számítható ki. A kormány minden lehető el fog követni, hogy a jövő költségvetésben a tisztviselők számára nagyobb fizetéseket biztosíthasson, viszont elvárja a tisztviselői kartól, hogy

megőrizze türelmét.

Az elmúlt évben lejátszódott sztrájkkísérlet eredménye intő példa legyen az összes állami alkalmazottak számára.

Feloszlatják a német parlamentet

A szocialisták felhagytak a jóindulatú semlegességgel. Marx aranymárkában akarja kivetni az egyenes adót

(Berlin, dec. 4. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Marx kancellár elnöklése alatt ma volt az első minisztertanács, melyen az új kormány elhatározta, felhatalmazást kér a birodalmi gyűléstől arra, hogy halaszthatatlan esetekben

a parlament megkérdése nélkül bocsáthasson ki törvényerejű rendeleteket.

Az új kormány többek között arra akar felhatalmazást kapni, hogy a jövedelmi adót aranymárkában vethesse ki. A felhatalmazási törvényjavaslatot holnap terjesztik a birodalmi gyűlés elé. A javaslatban, melynek hatályát 1924 február 15-ig korlátozza Marx, a kormány határozottan ki fogja jelenteni, hogy a felhatalmazási törvény megszavazása esetén csak olyan rendeleteket fog kibocsátani, melyek nem szüntetik meg az eddigi törvényeket. Ha a kormánynak nem sikerül többséget kapnia,

a birodalmi gyűlés feloszlatásának

és az új választások kiírásának eszközehez fog folyamodni.

Új alapítások Dicsőszentmártonban

(Dicsőszentmárton, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Dicsőszentmárton, amely közgazdasági tejllettségével és ipari vállalkozásaival Románia legnagyobb jövőjű ipari centrumának tekinthető, az utóbbi hónapokban újabb vállalkozásokkal gyarapodott.

Földgázüzemre fog berendezkedni a „Globus fabrica de emailat si presagne“ nevű vállalkozás, amely zománclemezeket fog készíteni főképpen tengerészeti és hajógyártási célokra. A vállalat, amely főként bukaresti tőkéből fog dolgozni, a kisajátított Beldi féle uradalomhoz tartozó épületeket bérelte ki. Az új vállalkozás rentabilitását és versenyképességét föltétlenül fokozni fogja a koromgyár közelléte. A koromgyár egyébként üzemének kiterjesztését vette terbe és évi termelését néhány vagonnal fokozni fogja.

Egy svájci, francia és román érdekeltségből álló csoport a Chemitelin & Cie (Chemitelin a francia hadügyminisztérium hírneves vegyész) kémiai-gyárat akar létesíteni. Alumínium, alumínium szulfát és corundium feldolgozását tervezi a vállalat, amely a gyárat az ipari célokra kihalított területen, a vasutállomás közelében és a gáztelep mellett akarja felállítani.

A „Fabrica Mobile“ butorgyár részvénytársaság, amely eddig paraszbutorokat gyártott, áttért a polgári butorok gyártására, de röviddel azelőtt kénytelen volt ezt az üzemet beszüntetni. Azonban a gépek és felszerelések kihasználásával új cikkek gyártására tért át és „Mercur“-cég alatt irodai cikkek és tanszerek készítésére vállalkozott.

A Banca Comerciala si Industriala megvette az elhanyagolt állapotban levő régi Központi szállodát és azt Simotta építéssel, az ország egyik legkiválóbb építőművészevel átalakította tiszta román stílusban. Az épületbe a kora tavasszal már bevonul a bank és a Cartea Romaneasca nyomdája és üzlethelyisége.

Berlin politikai köreiben számolnak azzal, hogy a kormány holnap nem tud magának többséget szerezni, mert a szocialisták elvesztették bizalmukat Marxszal szemben a „Vorwärts“ betiltása miatt. A szociáldemokrata párt egy része nem látná szívesen a birodalmi gyűlés feloszlatását és ezért lehetséges, hogy annak elkerülése végett azok a képviselők, akik a jelenlegi időpontot nem tartják alkalmasnak a választási küzdelemre,

távollétükkel fogják gyengíteni a kormányellenes tábor.

A kancellár magához hívatta megbeszélésre a szociáldemokrata képviselőket, akik kijelentették, hogy nem szavazzák meg a felhatalmazási törvényt csak abban az esetben, ha a kormány haladéktalanul felfüggeszti a kivételes állapotot. A szocialisták magatartásáért annyira nem számítanak a törvény megszavazására, hogy kétséges, vajjon ezután a kormány benyújtja-e a javaslatot. Valószínű, hogy intézkedéseit az alkotmány negyvennyolcadik szakasza alapján szándékozik végrehajtani.

A háboruban eltűntek jogi helyzete

(Kolozsvár, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A háboruban eltűntek jogi helyzetét egy újabb törvény fogja szabályozni, melyet Marzescu igazságügyi miniszter terjesztett a szenátus elé. A törvénytervezet értelmében azok, akik 1914 júliustól egészen 1921 április 1-ig az eltűntek listáján szerepeltek, elhaltaknak tekintendők, ha 1921 április 1-je után számított egy éven belül nem adtak életjelt magukról. E törvényes rendelkezés az összes a világháboruban eltűntekre — tehát nemcsak a katonákra — vonatkoznak.

Az eltűntek elhalálzásának megállapítását bármely érdekelt fél kérheti, továbbá hivatalból az ügyészség és az illetékes járásbíró, melynek járásához az eltűnt tartozott. Az illető végzésnek a dátuma egyszersmind az elhalálzás dátumának tekintendő, ha a halál pontos dátumát nem lehetne megállapítani. Ezt a végzést, ha jogerős lett, az anyakönyvi hivatalban be kell jegyezni.

Az elhalálzást megállapító végzés alapján az örökösödési eljárást meg lehet indítani. Abban az esetben, ha az eltűnt visszatér, vagy életben maradása bebizonyítható, az elhalálzást kimondó végzést revidálják és a visszatért ismét birtokba helyezendő. Tulajdonát abban az állapotban köteles átvenni, amelyben az a visszatérés pillanatában volt. Ha birtokát vagy tulajdonát eladták egy harmadik személynek, akkor a vételárral kell megelégednie. Nincsen joga azonban arra a haszonra, vagy annak megtérítésére, amely a hivatalosan elismert jogutódok birtoklása alatt keletkezett.

A törvény 8-ik cikke a háboruban eltűnt katonák és polgári személyek feleségének megengedi az újból való férjhezmenetelt még pedig rögtön a férjeik elhalálzásának kimondása után. Ez a házasság a férj esetleges visszatérte esetén csak az esetben semmisítendő meg, ha a visszatért első férj azt követeli, vagy a második férj kérésére, ha ennek az első férjről nem volt tudomása.

Flegler Gy. Cluj Műipari festő és tapétázó vállalat. :: Legmodernebb szobafestés, zománcofényezés és mázolás **Legújabb tapéták! Féregirtás**

A zsidó árvagondozás országos konferenciája

Az amerikai Joint több mint kétfélmillió lejt fordított az erdélyi árvákra. A zsidó társadalom részvétele az árvagondozásban. Az árvagondozó új vezetősége

(Kolozsvár, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt vette kezdetét a Redut nagytermében az Erdélyi Árvagondozó Egyesület évi konferenciája, amelyen mintegy hatvan vidéki delegátus vett részt. Az a nagyszabású érdeklődés, amely a messzi vidékek zsidóságát összegyűjtötte a mai konferenciára, legbeszédesebb bizonyítéka az Árvagondozó Egyesület eddigi eredményes munkájának és a legjobb záloga az egyesület további működésének.

A konferenciát délelőtt kilenc órakor Janovitz Géza nyitja meg, aki szeretettel emlékszik meg az egyesület egyévi működéséről és köszönetet mond a Jointnak támogatásáért, amely nélkül az egyesület nem tudta volna elérni célját. Ezután megválasztják a konferencia elnökségét, amely a következőképpen alakul meg: elnök: dr. Jordán Sándor szatmári főrabbi, társelnökök: dr. Eisler Mátyás kolozsvári, Schönfeld József nagyvárad, főrabbi és Weisz Kálmán.

Dr. Jordán főrabbi rövid beszéddel megnyitja az ülést, majd átadja a szót a központból kiküldött Csersky igazgatónak, aki az amerikai Joint nevében üdvözlő a konferenciát és biztosítja arról, hogy a központ ezúton is mindent meg fog tenni az erdélyi árvák érdekében. A Joint elégtétellel állapítja meg, hogy a központ munkája nem volt hiábavaló, mert az erdélyi társadalom derekasan kivette a részét a munkából.

Szekely Béla az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség főtitkára, a Zsidó Nemzeti Szövetség nevében üdvözlő a kongresszust, Nussbaum Mihály pedig a zsidó iparosok nevében tart lendületes beszédet.

A titkári jelentés

Ezek után Schwartz Miksa, az egyesület pártatlan lelkes és agilis főtitkára terjedelmes titkári jelentést olvas fel, amely a legrészletesebb precizitással öleli fel az erdélyi zsidó árvaproblémát és alapos, hű képét adja az árvagondozó bizottság nagyszabású tevékenységének.

A titkári jelentés előbb lendületes szavakkal ecseteli az árvagondozás fontosságát, majd ismerteti az erdélyi Árvagondozó Egyesület megalakulásának körülményeit. Eszerint 1920. év végén Kolozsváron is megalakult az amerikai Joint Distributions Comitee irodája, amely azonban csak igen kis jelentőségű segélyezési munkát végzett. Több sürgető memorandumra a Joint központja elhatározta, hogy az erdélyi zsidó árvagondozás munkájában megfelelő módon veszi ki a részét, mindenestre azzal a feltétellel, hogy a helyi zsidóság áldozatkészségét ép olyan mértékben kell belekapcsolni a munkába, mint amennyire a Joint veszi ki a részét.

Nemcsak az erdélyi zsidó társadalom, de maguk a hitközségek is megértették az árvagondozó munkájának fontosságát és a legtöbb helyi csoportot az egyes hitközségek tekintélyes összegekkel szubvencionálják. Nagyvárad havi 2500, Dicsőszentmárton 1000, kolozsvári ortodox hitközség 1500, a kongr. hitközség 500, Dés 2000, Nagyvárad ort. hitk. 2500, neológ 833, Szamosújvár 300, Naszód 300, Szatmár ort. hitk. 2500, neológ hitk. 2000 lejjel járul hozzá havonta a helyi csoportok működéséhez.

Beszédes számok

A hitközségeken kívül a különböző jótékony nő- és leányegyesületek is belekapcsolódtak a munkába. Az egyesület Erdély területén ezernyolcszáz

ötvenhat árvát regisztrált, amelyek közül háromszázkilencvennyolcat a Joint adoptált, kétszázötvenet pedig a helyi csoportok láttak el.

A regisztrált és ellátásban részesülő árvák száma az egyes helységek között a következőképpen oszlik meg: (Az itt következők statisztikában az első szám a regisztrált árvák számát, a második szám a Joint által adoptált, a harmadik szám pedig a helyi csoport által ellátott árvák számát jelzi.) Nagyenyed: 13, 4, —, Gyulafehérvár 20, 4, —, Segesvár 4, 2, —, Marosújvár 3, 2, —, Nagyvárad: 41, 8, —, Erdőhát: 22, 8, —, Szilágycseh: 14, 3, —, Nagysomkut: 29, 10, —, Beszterce: 57, 20, 10, Borgó: 13, 4, —, Naszód: 48, 15, 8, Kolozsvár: 312, 58, 41, Szamosújvár: 56, 20, 26, Bánffyújvár: 30, 6, —, Dés: 81, 30, 15, Betlen: 44, 16, 3, Kápolnásmonostor: 10, 7, —, Lapos: 13, 8, —, Dicsőszentmárton: 22, 8, 8, Balázsfalva: 6, 2, —, Déva: 24, 3, —, Hátszeg: 5, 3, —, Nagyvárad: 259, 28, 17 (árvaházban 46), Érmihályfalva: 14, 5, 3, Szatmár: 490, 51, —, Nagyvárad: 19, 6, 9, Marosvásárhely: 59, 21, —, Marosludas: 26, 5, 14, Szászrégen: 44, 9, 8, Torda: 18, —, —, Zilah: 44, 12, —, Zsibó: 133, 3, 3.

A Joint az általa adoptált gyermekek nevelésére a következő összegeket fordította: Nagyenyed: 42.400, Nagyvárad: 200.000, Beszterce: 227.200, Kolozsvár: 625.673, Déva: 15.760, Dés: 390.070, Dicsőszentmárton: 40.500, Nagyvárad: 159.750, Szatmár: 245.450, Marosvásárhely: 194.550, Torda: 26.200, Zilah: 67.200, összesen: 2.235.253 lejt.

Az árvák nevelése

Az árvagondozó által ellátott gyermekeknek nemcsak ellátásáról, hanem ruházatáról is gondoskodik az egyesület. Különösen súlyt helyez az egyesület az árvák oktatására. A bizottság működése előtt még a tízeven felüli árvák között is igen sok volt az analfabéta. Ezeknek a számára a bizottság a nyár folyamán magánkurzusokat létesített, amelyeknek eredményeképpen szeptemberben harmincöt árva gyermek tett a különböző városokban az elemi iskola első, második, sőt néhol a harmadik osztályból is felvételi vizsgát. A bizottság programjához híven gyakorlati termelő foglalkozásra terelte az árvákat és e cél elérésére több városban ipari műhelyekbe szerződött le az egyesület árváit. Az árvagondozó egyesület elnökeinek kezdeményezésére az Archimedes mérleggyárban tanonc-tanfolyam létesült, amelyen tizenhárom gyermek nyer rendszeres kiképzést, a gyakorlati ismereteknél pedig rendszeres elméleti oktatást nyernek. A lányok ipari pályákra való előkészítésének munkája most van folyamatban és gondoskodás történt arról, hogy a helyi csoportok háziipari foglalkoztató műhelyeket állítsanak fel leányárvák számára. Ebben a munkájában segítette az egyesületet a Joint, amikor harminc varrógépet bocsátott az egyesület rendelkezésére.

Égésügy és nyaraltatás

Tárgyalásokat folytatott az egyesület műkertesztel létesítésére vonatkozólag is, amely a legközelebbi időben a megvalósulás stádiumába fog lépni. Ezeket kívül az égésügyű követelményeknek is igyekezett az egyesület minden tekintetben megfelelni. Rendszeres orvosi vizsgálat alá vették

az árvákat és szükség esetén pénz- és gyógyszersegéllyel látták el őket. A rendszeres orvosi vizsgálat a gyermeknyaraltatás szükségességéről győzte meg az egyesületet, amely a Joint támogatásával megszervezte a nyaraltatási akciót. A nyaraltatáson százhuszonegy árva vett részt. A költségekhez a Joint 80.000 lejt külön szubvencióval, a helyi társadalom pedig 86.866 lejjel járult hozzá.

A titkári jelentés ezután vázolja az egyesület adminisztratív működését, amelyből kiderül, hogy a szervezeti adminisztrációt mintaszerű pontossággal és lelkiismeretességgel látták el. Végül bemutatja azt a statisztikát, amelyből az egyes helyi csoportok áldozatkészsége derül ki.

A társadalom munkája

Az itt közölt statisztika az egyes helyi csoportok taglétszámáról, havi bevételéről és a csoport által ellátott árvák számáról közöl kimutatást.

Helység neve	Tagok száma	Havi bevétel	A csoport által ellátott árvák száma
Beszterce	136	5010 L	20
Naszód	60	3000	15
Kolozsvár	328	11400	58
Szamosújvár	84	1600	20
Dés	114	2200	30
Betlen	50	1200	16
Magyarlapos	35	1000	—
Dicsőszentmárton	65	980	8
Érmihályfalva	50	1070	3
Nagyvárad	—	6500	28
Nagyvárad	117	1500	9
Marosludas	—	1200	14
Szászrégen	125	2334	8
Zsibó	46	850	3
Zilah	78	780	3

Balázsfalva A hitközség segítyezi az árvákat
Hátszeg A Nőegylet és Noemi leányegyesület segítyezi az árvákat
Margita 3960 lejt lett kiosztva az árváknak

A többi helyi csoporttól mindeddig nem érkeztek be a statisztikai kimutatások.

A titkári jelentést a konferencia lelkes tapsal honorálta és az elnök indítványára köszönetet szavaztak Schwartz Miksa főtitkárnak rendkívül értékes munkásságáért. Majd Kertész Márton a számvizsgálóbizottság jelentését terjesztette elő, amelyből kiderült, hogy az egyesület pénzügyi és adminisztratív működése a legkifogástalanabb volt és minden dicsőretet megérdemel.

Hirsch Adolf ezután bejelenti, hogy ikldői birtokán műkerteszteti tanfolyamot kíván szervezni árvák számára és kéri ehhez a munkájához a Joint támogatását.

Az új vezetőség

Ezután a jelölőbizottság tanácskozássra vonult vissza, majd megválasztották az egyesület új vezetőségét, amely így alakult meg:

Központi Végrehajtó Bizottság: Tiszteletbeli elnökök: Dr. Eisler Mátyás, Glasner Akiba. Elnök: Janovitz Géza. Alelnökök: Dr. Leitner Fülöp, Rosenzweig Emánuel. Főtitkár: Schwartz Miksa. Pénztáros: Jakobi Mózes. Ellenőrök: Dr. Kohányi Menyhért, Bosán Géza, Antal Márk, dr. Fürst Oszkár.

Választmány: Freu Lajos, Kertész Mártoné, dr. Krémer Armin, Neuberger Zsigmondné, dr. Neufeld Jenőné, Sajovits Náthánné, Szilágyi Adolf és valamennyi körzet elnöke.

A délutáni előadások

Délután az előadásokra került a sor. Czerski igazgató, a Joint jövőbeli programját ismertette. Leszögezte, hogy az amerikai Joint 1924-ben csak redukált büdzsével tudja az akciót támogatni, 1925-ben pedig még inkább kénytelen a Joint redukálni hozzájárulásait, mert anyagi forrásai kiapadóban vannak.

Ezután dr. Eisler Mátyás főrabbi: Az árva a bibliában és a zsidó hagyományban; dr. Fürst Oszkár: Intézményes gyermeknyaraltatás; dr. Leitner Fülöp: Az árvák egészségügyi védelme; Antal Márk: Arváink nevelése címen tartottak előadást. A konferencia a késő esti órákban ért véget.

— Mit hozzon az anygal Kun Mátyástól, Galea Victoriel 2. ?
— Apukának borotvát!

Devizák	Erdélyi pénzpiac december 4-én						Kolozsvárt fizettek 100 lejtért
	A kolozsvári clearing-iroda jelentése						
	Temesvár	Brassó	Arad	Nagyvárad	M.-Vshely	N.-Szobon	
Zürich	34—3380	3390—70	3390—70	3395—80	3395—75	—	295—300
Newyork	196—95	—	—	—	—	—	04600—04700
London	852—48	—	—	—	—	—	01110—01120
Páris	1050—40	—	—	—	—	—	1050—1055
Milano	850—46	—	—	—	—	—	850—855
Prága	570—66	—	—	—	—	—	1680—1695
Belf. m. k.	172	—	—	—	—	—	16500—17000
Külf. m. k.	—	—	—	—	—	—	8800—9000
Belgrád	—	—	—	—	—	—	4255—4260
Varsó	—	—	—	—	—	—	—
Bécs	362—66	—	—	—	—	—	36000—36500

Grossmann Jenő Nagyvárad, Baross-u. 10 Szállít
Sürgönyeim: Grossmasin / Telefon 2—86

mindenféle erdőüzemi és műszaki cikket a legutányosabban!!

Az Uj Kelet az napilapja
Felelős szerkesztő
Az Uj Kelet cik
jelölésére
Előfizetési árak
félre 3
Óromániában és
Rador P
hirdetési

— Befel
szító munk
költségveté
zódtek. Brati
ségvetési törvé
terjeszti.

— Széc
Budapestről je
várad megyés
délelőtt temett
pök székesegyh
tiszteletet tartó
kesegyházat zs
vek. Az istent
is képviseltette
natkozólag ezid
mert az egyhá
a pápa tölti be
lag az előlege
adja meg.

— Brat
ter nagyvára
Tatarescu népl
miniszterelnök
tatarescu minisz
a bihari és vá
potokat, míg a
gatási dolgok

— Dece
kolozsvári üg
A kolozsvári üg
gában ma jelen
kamara legális
ügyvédsvettség
tábt pedig anna
misitette. Id.
a kibontakozás
cember 23-ára
vott össze. A k
tisztikar megvá
tisztisre dr.
van a legtöbb

— Ötven
párisi olimp
olimpiai bizotts
érte, hogy a fr
versenyzőknek
nak 50 százalé

— A ro
a bécsi kiköt
mány közbenjár
nál, hogy a bé
szabad zónát b
tervvel foglalko
latot is készít,
vebbé tétele vé

— Kik
közgyűlésén ?
cember 3-án gy
Nagyiparosok O
tartandó rendk
szabályok módó
részéről a követ
Péter volt mini
Virgil, Hexner
hivatalos delegá
ditul Industrial
ban és milyen
deni, amelyeket
rint január fol
folyósítani.

— Koriá
tatását Buk
főváros raktárai
folyékony tüzel
csanak a közüze
tüzelőanyag tart
mány nem érke
nek üzemüket b
tegnap interveni
ternél, valamint
uttal elhatározta
szállítmányok ne
áram szolgáltatás
lekedést.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek ntányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Óromániában és külföldön az „Uj Kelet“ részére kizárólag Rador Publicitate (București, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

— **Befejezték az új költségvetés előkészítő munkáját.** Bukarestből jelentik: Az új költségvetés elkészítésének munkálatai ma befejeződtek. Brătianu Vintila pénzügyminiszter a költségvetési törvényjavaslatot kedden a kamara elé terjeszti.

— **Széchenyi Miklós püspök temetése.** Budapestről jelentik: Gróf Széchenyi Miklós nagyváradi megyés püspököt, aki itt elhunyt, tegnap délelőtt temették. A temetéssel egyidejűleg a püspök székesegyházában Nagyváradon is gyászistentiszteletet tartottak és ebből az alkalomból a székesegyházat zsufolásig megtöltötték a katolikus hívek. Az istentiszteleten a város polgári hatóságai is képviseltették magukat. A püspök utódjára vonatkozólag ezideig nem lehet semmit sem tudni, mert az egyháztörvények szerint a püspöki széket a pápa tölti be. A püspök személyére vonatkozólag az előleges információt az apostoli nuncius adja meg.

— **Brătianu Jonel és Tatarescu miniszter nagyváradi útja.** Nagyváradról jelentik: Tatarescu népkisebbségi miniszter és Jonel Brătianu miniszterelnök a héten Nagyváradra érkeznek. Tatarescu miniszter a helyszínen tanulmányozni fogja a bihari és váradi népkisebbségi és politikai állapotokat, míg a miniszterelnök állítólag a közigazgatási dolgok iránt érdeklődik majd elsősorban.

— **December 24-én választják meg a kolozsvári ügyvédi kamara új vezetését.** A kolozsvári ügyvédi kamara régóta húzódo válságában ma jelentős fordulat állt be. Az ügyvédi kamara legális választását tudvalegleg a bukaresti ügyvédszövetség formai okokból, az illegális választást pedig annak törvénytelensége miatt megsemmisítette. Id. Isac Aurél, akit az ügyvédszövetség a kibontakozás kerésztülvitelével bízott meg, december 23-án rendkívüli tisztújító közgyűlést hívott össze. A közgyűlésnek legfontosabb tárgya a tisztikar megválasztása lesz. Hír szerint az elnöki tisztségre dr. Hatiegan Emil egyetemi tanárnak van a legtöbb esélye.

— **Ötvenszázalékos vasuti kedvezmény a párisi olimpiászra utazóknak.** A francia olimpiai bizottság hosszas tárgyalás után végre elérte, hogy a francia vasuti társaságok a külföldi versenyzőknek és a Párisba szerelő sportrajongóknak 50 százalékos vasuti kedvezményt nyújtsanak.

— **A román áruk szabad zónát kapnak a bécsi kikötőben.** Bukarestből jelentik: A kormány közbenjárta az osztrák szövetséges kormány-nál, hogy a bécsi kikötőben a román áruk részére szabad zónát biztosítsanak. A minisztertanács azzal a tervvel foglalkozik és errenézve már törvényjavaslatot is készít, hogy az erdélyi termelés intenzívebbé tétele végett külön alapot létesítsen.

— **Kik vesznek részt Erdélyből az UGIR közgyűlésén?** Az UGIR kolozsvári körzete december 3-án gyűlést tartott. A gyűlés a Romániai Nagyiparosok Országos Szövetségének december 6-án tartandó rendkívüli közgyűlésére, amelyen az alapszabályok módosításával fognak foglalkozni, Erdély részéről a következő tagokat delegálta: Dr. Gróza Péter volt miniszter, dr. Farkas Mózes, Dessila Virgil, Hexner Béla, Katona Mór. A gyűlés a hivatalos delegáltakat megbizta azzal, hogy a Creditul Industrialnál érdeklődjön, hogy milyen formában és milyen módon kell a hitelkéresek beküldeni, amelyeket az általános elterjedt hírek szerint január folyamán fognak a kérelmezőknek folyósítani.

— **Korlátozzák a villamosáram szolgáltatását Bukarestben.** Bukarestből jelentik: A főváros raktáraiból majdnem teljesen kifogyott a folyékony tüzelőanyag úgy, hogy a főváros tanácsának a közüzemek részére csupán 36 óra van tüzelőanyag tartaléka. Amennyiben újabb szállítvány nem érkezik, a közüzemek kénytelenek lesznek üzemüket beszüntetni. A főváros polgármestere tegnap interveniált az ipar- és kereskedelmi miniszter-nél, valamint a CFR vezérigazgatóságánál s egyúttal elhatározta, hogy mindaddig, míg megfelelő szállítványok nem érkeznek, korlátozza a villamosáram szolgáltatását, valamint a közúti vasúti közlekedést.

— **Parlament elé kerül a váltótörvény.**

A „Közgazdaság — Rumänischer Lloyd“ jelenti Bukarestből: A kereskedelmi törvény előkészítésének folyamata annyira előrehaladt, hogy a váltótörvényre vonatkozó rész már decemberben a parlament elé fog kerülni. A tervezet az olasz kereskedelmi törvény a világ legjobb kereskedelmi törvényei közé tartozik.

— **Nagyváradon eltörölték a kávéházi maximális árakat.** Nagyváradról jelentik: Nagyvárad város tanácsa mai ülésén határozatilag eltörölte a kávéházi maximális árakat. A városi tanács határozatát a lakosság is meglepedéssel fogadta, mert a maximális árak csak a drágaságot növelték. Mig például Kolozsváron öt lej a fekete kávé ára, addig Nagyváradon 8 lejben volt maximálva. Valószínű, hogy a maximális árak eltörlése folytán a kávéházi árak esni fognak.

— **Darvas Lili apja öngyilkos lett.** Budapestről jelentik: Darvas Lili apja, dr. Darvas Sándor nőorvos, ma reggel szíven lötte magát. Az orvos, akinek öngyilkossága óriási feltűnést keltett a magyar fővárosban, ötvennyolc éves volt. Tettének okát még nem tudják.

— **Vasuti rablók agyonverték egy rendőrt.** Tövisről jelentik: Tegnap éjjel a Bukarestből érkező tehervonat nyolc kocsiját, amelyekben a tövis állomásra cukrot szállítottak, mintegy husz tagból álló rablóbanda az éjszaka sötétjében megszálította és az áru nagy részét a vagonokból kirabolta. A vakmerő éjszakai rablást egy inspekción rendőr vette észre először, aki azonnal a katonai járőrrel telefonáltatott. A katonai járőr meg is érkezett, ezalatt azonban a rablóbanda tagjai bosszúból rátámadtak a rendőrré és agyba-főbe verték, úgyhogy a rendőr súlyos sebekből boritva még a helyszínen meghalt. A segítségül hívott katonai járőr körülvette a vonatból banditákat, akiknek nagy része azonban az éjszaka sötétjében megszökött s a fegyveres katonáknak csak két rablót sikerült elfogniok. Az elfogott rablók jól-töködött emberek, akiknek kihallgatása alkalmával kiderült, hogy már több ízben követtek el vonatrablást. A halálravert rendőr holttestét a hatóság hétfőn boncoltatta fel.

— **Becskekerek tűz fenyegette.** Becskerekéről jelentik: Pénteken hajnali négy órakor azokban a lakásokban, ahová elektromos világítás van bevezetve, maguktól kigyulladtak a villamos-égők és a lámpák rendkívül intenzív, szinte vakító fényben kezdtek égni az egész városban. A szokatlan fény több helyütt felébresztette az alvókat, kik nem tudták, mi történhetett. Több lakásban megkísérelték a villanyt — abban a hitben, hogy valaki nyitva felelte — lecsavarni, de ezeket a szerencsétleneket szörnyű katasztrófa érte: a rendkívüli feszültségű áram nyomban agyon-sújtotta őket. A becskerei fényes éjszakát, az ezzel járó tüzesetekkel és halálos szerencsétlenségekkel együtt az idézte elő, hogy az egyik utcában hajnali négy órakor leszakadt az ezer voltos motoráram vezetéke és rászakadt a világítási áram százharminc voltos feszültségű vezetékére, amelynek feszültsége ezáltal megsokszorozódott. A világítási áramot vezető drótok meggyulladtak, a drótszigetelők elétek és a villanylámpák a lakásokban felgyúltak. A vezeték leszakadásáról hamarosan értesült a rendőrség, amely nyomban intézkedett, hogy a villanygyárban kapcsolják ki az áramot. Minthogy több házból tüzet is jelentettek, a tüzoltók is teljes számmal vonultak ki és hajnali hat óráig tartó nehéz munka után sikerült megmenteniük a várost a tüzvészétől. Ha még néhány percig késnek az áram kikapcsolásával, az egész város lángborult volna. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított, hogy mi okozta a szerencsétlenséget. A nyomozás folyamán megállapították, hogy a felső vezetékre súlyos tárgyat dobtak, ami leszakította a drótot. A szerencsétlenségnek három áldozata van, Brassák Gyula virágkereskedő, Vörgis Milán városi tisztviselő és Gruzon András kocsis, akik elakarták oltani lakásukban a villanyt és amikor megérintették a taszteret, a nagyfeszültségű áram agyon-sújtotta őket.

— **Szatmáron Elefant Gábor ur Str. Basarabilor (v. Batthyány-u.) 3. képviseli az Uj Keletet, aki ugy előfizetési, mint hirdetési ügyekben t. feleink rendelkezésére áll.**

— **Kolozsvárra jött meghalni.** Tegnap este jelentették a rendőrségen, hogy a Hója-erdőben akasztott embert találtak. A híradás alapján Mihnea rendőrkapitány, dr. Filipescu tisztiorvos és Ilea ügyész kiszállították a helyszínre. A bizottság megállapította, hogy az öngyilkos Bercean Romulusz, harmincegy éves, szászvárosi cipész, aki tettét valószínűleg gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el. Holttestét átadták a törvényszéki bonctani intézetnek. A halálesetről értesítették Bercean hozzátartozóit és a szászvárosi rendőrséget.

— **Horowitz-legenda új változatban.**

Newyorkból jelentik: A los-angelosi gettóban él egy Neumann Kitti nevű szegény leány, ki arról szövi álmait, hogy ő fogja megkapni egy titokzatos anglikán püspök negyvenhárommillió dollár hagyatékát. A hagyaték Kolb püspök hagyatéka, kit valamikor Schönbergernek hívtak és a magyarországi Ungmegyeren volt rabbi. Schönberger szerelmes lett azonban egy osztrák keresztény lányba s ezért görögkatolikus hitre tért, Kolbra változtatva nevét, Amerikába vándorolt ki. Neumann Kittinek Ungmegyeren lakó nagyanyja Kolb püspök halála után három hónappal levelet kapott Newyorkból. A levél egy végrendeletet tartalmazott, mely szerint Kolb püspök 33 millió dollárt hagy örökösének. Neumann Kitti nagyanyja annyira gyűlölte Schönberger-Kolbot, mert elhagyta vallását, hogy nem volt hajlandó ezt az összeget elfogadni. Három évre rá azonban mégis megbízott egy newyorki ügyvédet, hogy szerezze meg az azóta 43 millió dollárra szaporodott örökséget. Az ügyvéd, mióta megbízását megkapta, titokzatos módon eltűnt s vele eltűnt a vagyonhoz vezető utolsó nyom is. Szenzációs a dologban az, hogy ezt az ügyvédet Horovitz Mártonnak hívják és így nincs kizárva, hogy a Horovitz püspök millióiról szóló legendának alapja a Schönberger-Kolb örökség, melyben a főszerepet ugyilátszik Horovitz ügyvéd játsza.

— **Meghosszabbították a járadék lebélyegzésének határidejét.** Az 1889—1913. évi román járadék lebélyegzési határidejét meghosszabbították.

— **Olteanu tábornokot brassói hadtestparancsnokká neveztek ki.** Nagyváradról jelentik: Olteanu tábornokot, a nagyváradi XVII. divízió parancsnokát, a hadügyminiszter brassói hadtestparancsnoknak nevezte ki. Olteanu tábornok ma délben utazott el Brassóba. Ezalkalomból az állomáson a polgári és katonai hatóságok fejei bucsuztatták el a népszerű tábornokot.

— **Sikkasztó pénzbeszedő.** Maior Todor elektrotechnikus feljelentést tett a rendőrségen Ferdinand Imre nevű alkalmazottja ellen, aki mint pénzbeszedő volt üzletében alkalmazva. A pénzbeszedő a bekasszirozott pénzekből 3000 lejt elikkasztott. Maior feljelentésére a rendőrség letartóztatta a pénzbeszedőt, aki beismerte bűnösségét. Megmotozása alkalmával 547 lejt találtak nála, a többi pénzt elikkasztotta. Atadták az ügyészségnek.

— **A pénzhamisítók ügyének újabb fejleményei.** Bukarestből jelentik: A jasiú pénzhamisítók ügyében a „Presa“ a következő újabb részleteket közli: Az ifjú Murgescu gazdag családból származik, apjától mindig kapott pénzt, amit azonban elmulatott. Popovici husári tanár, tulajdonképpen diák, Murgescunak korrepetitóra volt s a fiu megrontásában a főbűnös. Ő állította ki Murgescunak a hamis érettségi bizonyítványt, amelyért a fiu apjától tekintélyes összegeket zsaroltak ki. Murgescu rengeteg pénzt költött, míg végre apja kijelentette, hogy többé nem adhat pénzt, egyszerűen azért, mert elfogyott. Ekkor más ürüggyel csaltak ki tőle nagyobb összeget. Azt mondták, hogy repülőgépet akarnak gyártani. A kapott pénzzel tényleg berendeztek egy cinkográfiai műhelyt Ipate nevű faluban. Az üzemhez sikerült megnyerniök egy diákot és egy hivatalnokot, aki a fényképezéshez is értett. Popovici rajzolta meg nagy formátumban a bankjegyek mintáit, a fényképezés pedig megfelelő nagyságra kicsinyítette azokat. Popovici volt különben a technikai vezető, ő szerezte be az összes szükséges vegyszereket is. A hamisítást ugy fedezték fel, hogy Murgescu egy üzletben fel akart egy hamis ötszázast váltani, de a kereskedő gyanút fogott és rendőrrét küldött. A nyomozás folyamán felfedezték a titkos nyomdát is, ahol a kli-séken kívül számtalan vegyszert, fényképezési és fényképezőgépet találtak, valamint nagymennyiségű antiszemita röpiratot és újságot.

— **Megjelent a „Világ-könyvek“ első kötete.** A napokban hagyta el a sajtót a „Világ-könyvek“ sorában Erdélyi Kálmán: „Uj utakon“ című tanulmány-sorozata. A csinosan kiállított kötet ára 25 lej.

— **Párisba szökött a sikkasztott pénzzel.** Nagyváradról jelentik: Kemény Béla nagyváradi mérnök ez év januárjában 46.720 lej értékű gépeket adott el a „Lika“ faértékesítő részvénytársaságnak. Kemény egyik alkalmazottja, Klein Andor hamis nyugtával felvette a pénzt a cégtől és a sikkasztott pénzzel Párisba szökött. Kemény a nagyváradi törvényszéken keresetet indított a Lika-cég ellen és arra való hivatkozással, hogy Klein-nak nem volt felhatalmazása a pénz felvételére, kérte a bíróságot, hogy kötelezze a Lika-céget az összeg újbóli megfizetésére. A bíróság a bizonyítás kiegészítése céljából a tárgyalást elnapolta.

* **Kirándulásnál nélkülözhetetlen a Diana sósorszesz, izmaink legjobb ápolója.** Ügyeljünk a Diana névre.

* **Ha gummi-övszert vásárolunk, ne fogadjunk el mást, csak „Ollá“-t.**

pénz- és gyógyszer-
szeres orvosi vizs-
ségességéről győzte
Joint támogatásával
t. A nyaraltatáson
A költségekhez a
ncióval, a helyi tár-
rult hozzá.

vázolja az egyesü-
amelyből kiderül,
amely mintaszerű pon-
t látták el. Végül
amelyből az egyes
erül ki.

sadalom munkája

az egyes helyi cso-
rételéről és a cso-
ól közöl kimutatást.

A csoport által
ellátott árvek
száma

L	20
"	15
"	58
"	20
"	30
"	16
"	—
"	8
"	3
"	28
"	9
"	14
"	8
"	3
"	3

zi az árvekat
i leányegyesület se-
at

va az árvekuak

mindaddig nem ér-
tások.

ferencia lelkes taps-
tványára köszönetet
itkárnak rendkívül

Kertész Márton a
t terjesztette elő,
esület pénzkézellese

legkifogástalanabb
rdemel.

jelentik, hogy iklódi
mot kíván szervezni
ez a munkájához a

Az új vezetőség

tanácskozássra vonult
egyesület új veze-
:

ottság: Tiszteletbeli
Hasner Akiba. El-
: Dr. Leitner Fű-

Ötítikár: Schwartz
s. Ellenőrök: Dr.
a, Antal Márk, dr.

, Kertész Mártonné,
Zsigmondné, dr.
nné, Szilágyi Adolf

életutáni előadások

erült a sor. Czerski
gramját ismertette.
Joint 1924-ben csak

akciói támogatni,
nytelen a Joint re-
yagi forrásai ki-

törábbi: Az árva
nyban; dr. Fűst
aralattás; dr. Leit-
yi védelme: Antal

tartottak előadást.
ban ért véget.

szakszaki

bban!!

szakszaki
bban!!

Faapritó baltákat

szijhajtásra
raktárr. l
szállít

Transsylvania

Armatura és Gépgyár Rt.
Târgu-Murăş—M.-Vásárhely

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
Telefon interurban 2-13 * Sürgönc: Juvare. Cluj

Ékszerárugyártás, nagykereskedés

Fogászatl arany és forrasztó * Arany, ezüst és platnabeváltás

Kienzle és Schwarzwaldi órákban, valamint kinaezüst tárgyakban nagy lelakat.

Csak viszontelárúsítóknak!

Önmaga ellen vét, Nagy és Szilágyi.

nal festeti és tisztítja ruháját. Cluj, gyár Strada Bariuti (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kosuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szám alatti

Leobersdorfer Maschinenfabriks

A. G. Bécs mellett.

Eredeti szabadalmazott **DIESEL-MOTOROK**

1000 lóerőig rendelés szerint
200 " azonnal raktárról

Viziturbinák 10.000 lóerőig.

Vezérképviselet:
W. G. BOX SHALL.

Műszaki iroda Bukarest, Str. Academiei 30

TELEFON Táviratcim: TELEFON
31-34. BOXALL BUCURESTI 31-34.

ROSENZWEIG ANTAL

BUCHHANDLUNG
CLUJ, P. MIHAI VITEAZUL 37-38.

הודיעה מפורסמת כי הוצאתי לאור את ספר "המורה הנבוכה" של רבי יצחק לייבושין ז"ל. הספר יצא לאור בלובקין בשנת ה'תרע"ב. זהו ספר חשוב מאד ונחשב לאחד מהגדולים שבספרי חכמינו. הוצאתי אותו לאור כדי שיהיה ביד כל אדם. המחיר הוא 1000. ספר זה יצא לאור בלובקין בשנת ה'תרע"ב. זהו ספר חשוב מאד ונחשב לאחד מהגדולים שבספרי חכמינו. הוצאתי אותו לאור כדי שיהיה ביד כל אדם. המחיר הוא 1000.

KÖZGAZDASÁG

Nem engedélyezik a román bankok fiókjait Budapesten. Budapestről jelentik: A "Tőzsdei Hírlap" írja: A fővárosi bankembereket hetek óta izgatja az a körülmény, hogy két nagy romániai bankintézet, a Banca Marmorosch Blanc & Comp. és a Banca Romaneasca települési, illetve fióknyitási engedélyt kértek a magyar kormánytól. A magyar bankvezérek hivatkoznak arra, hogy lehetetlen a román bankoknak letelepedési engedélyt adni, mert Romániában még mindig a nacionalizálás kényszere alatt állanak a magyar bankok és tervszerűen megakadályozzák a budapesti fiókok érvényesülését. A lap tudni véli, hogy a magyar bankok vezetői — köztük a legtekintélyesebb pénzemberek — memorandummal fordultak a magyar kormányhoz és kérték, hogy utasítsa a Pénzügyügyi Központot, hogy ne engedélyezze a román bankalapításokat mindaddig, míg a magyar intézetek fiókjainak romániai működését a román pénzügyi kormány meg nem könnyíti.

A mai valutapiac

A mai valutapiac gyengén indult, részben az ünnep miatt is, amely a bukaresti forgalmat teljesen kikapcsolta. A lej Zürichben 2-92 5 volt nyitáskor, és a jegyzés zárlatkor két és fél pontot javult. Az árak így alakultak: osztrák korona 360—362, belföldi magyar korona 165—170, cseh korona 5-70—5-80, francia frank 10-50—10-55, svájci frank 33-80—34-00, dollár 195—197, font sterling 850—855, olasz lira 8-50—8-55, dinár 2-30—2-40.

Valutapiac december 4-én:

Bukarestben ünnep miatt tőzsdezárlat. Zürich. Nyitás—Zárlat: Newyork 574-25—574, London 2491—2491-5, Páris 30-78-75—3077-5, Milano 2480—2477-75, Prága 1675—1677-5, Budapest 300—300, Belgrád 647-5—646-5, Bukarest 292-5—295, Varsó 131—131, Bécs 80-75—81, Berlin 130.

Bosel elveszti leghűségesebb tanácsadóját. Bécsből jelentik: Bocsolt otthagyja leghűbb tanácsadója és bizalmasa, dr. David, aki tudvaleg ellené volt a „Dobrova“ petróleumvállalat megszerzésének és a hajóstársaság megalapításának. A kilépés a legközelebbi időkben már meg is történik.

Jugoszláviában likvidálják az Osztrák-Magyar Bank fiókjait. Belgrádból jelentik: A pénzügyminisztérium a volt Osztrák-Magyar Bank jugoszláviái fiókjaihoz rendeletet küldött, amelyben a fiókok függő adósságainak és követelésének haladéktalan likvidálását rendelte el és a likvidálás befejezésére záros határidőt jelölt meg. A rendelet szerint mindenki, aki a volt Osztrák-Magyar Banknak tartozik, köteles adósságát 1924 január 30-ig a banknál kifizetni, viszont ugyanezalatt az idő alatt

a bank kielégíti a volt Osztrák-Magyar Bank jugoszláviái fiókjainak hitelezőit és beváltja a volt O.-M. Bank pénztári jegyeit. A követeléseket s adósságokat a magyar koronáról úgy számítják át, hogy egy magyar koronáért egy jugoszláv koronát kell fizetni, illetve ilyen arányban fizet a bank a volt Osztrák-Magyar bankkal fennálló girókövetelésekből, azonban 20 százalékos levonnak, ami megfelel az osztrák-magyar bankjegyek 20 százalékos lebecsülésének. A pénztári jegyeket teljes értékükben 20 százalék levonása nélkül fizetik ki, kamatot azonban a bank nem fizet. Csak a jugoszláv állampolgárok követeléseit fizetik ki. A nem jugoszláv állampolgárok követeléseinek kifizetéséről még nem történt intézkedés, mert még nem állapították meg a magyar korona átszámítási árfolyamát.

SPORT

A kolozsvári kerület bajnoki táblázata

	Játszott	Nyert	Eldönt.	Veszt.	Gólarány	Pont
1. KAC	5	2	1	2	3:2	6
2. CFR	5	3	—	2	5:4	6
3. Victoria	4	2	1	1	8:4	5
4. Univ.	3	2	—	1	3:2	4
5. Haggibbor	4	2	—	2	3:4	4
6. KKASE	5	—	1	4	2:7	1

Lejátszatlan még a Victoria—Universitatea és a Haggibbor—Universitatea. Ez utóbbi mérkőzés vasárnap kerül eldöntésre. Óvás alatt van a KAC—Universitatea-mérkőzés.

A budapesti I. osztályu bajnokság állása a vasárnapi mérkőzés után. 1. MTK (22), 2. UTE (20), 3. FTC (18), 4. BTC (18), 5. Törekvés (12), 6. 33 FC (12), 7. Vasas (12), 8. VAC (10), 9. UTSE (10), 10. III. ker. (9), 11. Zugló (7), 12. KAC (6).

Megsemisítették a Törekvés—SzSE mérkőzést. A Törekvés—SzSE mérkőzést a nagyváradi intézőbizottság a bírák bizottságának véleménye alapján megsemisítette és annak újrajátszását rendelte el.

A baseball-játék Európában. A baseball-játék Amerika legnépszerűbb sportja, John Mc. Graw, Amerika legnagyobb baseball-klubjának managere pedig legalább olyan népszerű, mint az Egyesült-Államok elnöke. Egy-egy baseball mérkőzésre tízezer dollárnyi fogadásokat kötnek s a vezető csapatok küzdelmét gyakran százezer főnyi közönség nézi végig ugyanazzal az izgalommal és feszültséggel, mely a nagy boxmérkőzések közönségénél tapasztalható. Mc. Graw, a népszerű amerikai baseballmanager a napokban érkezett meg Brémába. Mc. Graw elutazása előtt Hobokenben kijelentette a riportereknek, hogy főképpen üdülésre utazik Európába s a kellemes összekötte a hasznossal, igyekszik mindenekelőtt a németekkel megismertetni a baseball-játékot.

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL! EREDETI GYÁRI ÁRAK!

GYAPJUIPAR R.-T.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK. CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

Róka, kelme, Szörmefestés,

vegytisztítás legszebb kivitelben

KRISTÁLY

nál Cluj. Telefon 500. Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban

Telefon 81. **Ládagyár** Flókküzlet: Egeres

Mindennemű ládákat és fadóbozókat összeszegezett és szétcsedelti részeken megrendelésre azonnal készíti és szállítja a legolcsóbb nappi áron 1361

Sajovics és Lebovits fűkereskedés és ládagyár Cluj, Strada Cernaupi (volt Kajántói-ut) 1. szám

Valutát és Devizát

a legolcsóbban ad, a legmagasabb áron vesz a

Kereskedelmi Hitelintézet

Kolozsvár, Főtér 20. Telefon 40 és 229

Ha művészi kivitelű

butort, zongorát

akar venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintis meg a

SZÉKELY és RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit szialosok furnírszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

Gyermek-kabátok 800 lejtől, boák 900 lejtől feljebb

Izrael Dezső sücsáruháza

Cluj, Str. Regina Maria (v. Deák F.-u.) 35

Legujabb szörmemodellek raktáron!

Szörmék átalakítása és festése a legjutányosabb árban

Manom SZÍNH

Nebántsz fellepte a kol Hilda asszony nagyközönség meglehetősen szerepet választ Természetes, ebből a rendk kibozni, amih kivül is, sokév amellet meg l asszony csakne voltát és a zsu zajosan is, — a fiatal színész után itelni lehet hogy rövidesen donozáknak. Min szép és pusztatudja nyerni a althangja van e kes színésznb is többi főbb szere Toloai, Nagy adtak. Mindann Gyula és Leöwe nyitászini tapsok

A ROMA

Szerda: Tannhaus

A MAGYA

Szerda: A holland Ostörtök: Gyurk Pentek: Trónörök Szombat delután. Este 8 órak Vasárnap d. u. 3. Este 8 órak Hétfő: A hattylud Kezdő: A hattylud

MO

Select-Mo szserelmi nagydr szkij regénye ny esodás kreációja.

Uránia-Mo

mottak. Nagysza felvonásban Dos man. Főszerepbe Titz. Ragyogó d Apolló-Mo variája. Megrendi Főszerepben Mac Tell. Megkapó és

Comunitatea Evrea

No. 188.923. sz.

A eluj-kolozst szennel pályázatot h bus kiméresi jog b Az írásbeli pá ber hó 15-éig nyu (Calea Regele Ferdin tételük is megtudhat Cluj-Kolozsvár

Fénym solóp la pozitív, neg Tegyen próbarende

MALOM

malmás

Gépszjak, olajok hevederek, serleg tek, Minimax-ké vezendő műszaki szállít azont

Technica Sörgöncim: Tech

APROHIRDETÉSEK

Aprohirdetéseket egyszeri készlet díj szavanként 2 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lel. Legkisebb aprohirdetés díja — 10 szög — 20 lel. Jellig hirdetésekre semmiféle felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseként a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lel 60 bani bélyegköltés fizetendő.

Clujállomáson elveszett egy bőrtárca, mely 70 lei készpénzt, több váltót, Klein Bernát és Lefkovic elfogadványait tartalmazta. Megtaláló kéri, hogy a váltókat Schöngut Jakab Máramarosziget címre elküldeni sziveskedjék. — Tárcaát és pénzt megtarthatja, sőt külön jutalomban részesül. 6574

ELADÓ

két üzemképes jókarban levő garnitúra: Egy darab 6 lóerős magánjáró, Feuerbanks-féle motorfürészel és Höffer-féle 800-as golyóscsapágyal ellátott cséplővel. Egy darab hat lóerős fekvő Feuerbanks-motor 720-as cséplővel. Cím: a kiadóban.

Zongorán jutányos árban gyakorolni lehet. Cím: Forduló-u. 5. I. em. balra, 2. ajtó.

Keresünk feltétlenül gyakorlott strazázót és számlázót. Német nyelvismeret szükséges. Meteor papírnagykereskedés Cluj Unió-utca 13. 6575

Souterrain helyiség 150 m² nagyságú, egész világos, alkalmas gyár vagy raktár részére, kiadó. Olajgyár, Allatvásártér. 6576

Vasgerenda 28-as, 11 m. hosszú, olcsón eladó. Olajgyár, Allatvásártér. 6577

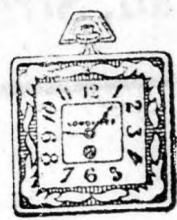
Prima

bácskai

kender

Kaplató:
HAVAS DEZSÓ
Timișoara

Eladók: 3 lóerős elektromotor, új kerékpár, férfiföltönynek való finom sötétkék szövet teljes hozzávalóval. Cluj, str. Pata 114. szám.

Longines ébresztőórák
7 nagydíj

Markovits F. ékszerész

arany, ezüst ékszerek, valamint kina és ezüst dísz tárgyak jutányos áron nagy választékban kaphatók. Cluj, Wesselenyi Miklós-u. 20. sz.

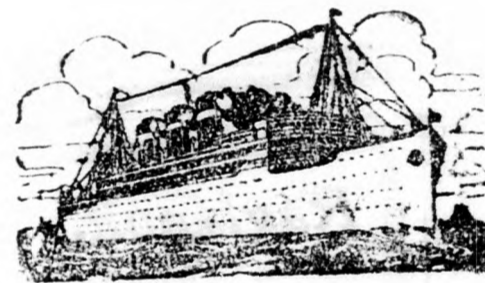
BERSON

BERSON-GUMMISARKOT ÉS GUMMITALPAT

visel ma mindenki, mert tartósabb és olcsóbb mint a bőr, kiméli az idegeket, kellemes és gazdaságos viselet.

LLOYDUL * REGAL * OLANDEZ
S. A. R.

Oradea-Mare

EUROPA — BRASILIA
EUROPA — ARGENTINIA
EUROPA — URUGUAY

KÉPVISELET:

Nagyvárad

ELSŐOSZTÁLYU LUXUS
ÉS GYORSGŐZŐSSEL. BEHA-
JÓZÁS AMSTERDAMBAN

CUNARD LINIE S. A. R.

Európa Amerika U. S. Európa Canada

További felvilágosításért egyszersmint

földművesek Braziliába való díjmentes utazásért

forduljanak bizalommal

Lloydul Regal Olandez S. A. R. társasághoz

Filiale Oradea-Mare, Rimanóczy-utca 5. szám

Időt és pénzt takarít meg, ha

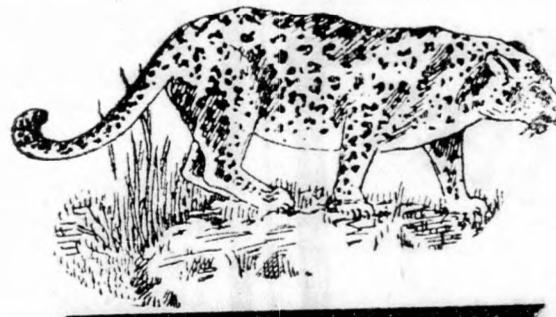

autógummit vesz Emil Blagánál
Cluj, Piata Stefan cel Mare No. 3. Telefon 2-70.

Kivánatra árjegyzékkel és leírással szolgál!

Izrael & Co. Cal. Victoriei 2

Karácsonyi
és újévi árainkból
15% kedvezményt
adunk!

Karácsonyi
és újévi árainkból
15% kedvezményt
adunk!

Szőrméket!

Legjutányosabban

c s a k

Janki Cluj

Strada Universităţii
(volt Egyetem-utca)

1. készit!

Szőrméket!

REKREÁCIÓS
HIVATAL ÉS

Cluj-Kolozsvár
L. Pop, (Brassay-utca)

Telefon: Szerda és kiadóhivatala
Zs. N. Sz.

A kéziratok kiadására és szerkesztésére
rendők. Kéziratok adunk v.

Cluj-Kolozsvár

Hova

Nem a... az ájtatos... lényege. Szin... értelmében, h... tására szánt n... hogy a zsidós... és üldöz... elviselni, amel... kezileg időre... milliós nép, e... szolgáltatva m... nek, mégis m... és népi öss... erősebb lesz. mas történelm... ezredekkel ez... nek és vágya... is csodának... hogy a csodán... nek is lennie. szal kihajt a... a természet ö... lan ifjúságá... napkörüli pály... borítja a tája... jönnie kell a... még erősebbe... a boldogság... menörák resz... atókat világ... már előttünk... ont a szivein... legyürte a sz... hogy miként... gyűjtötték a... faradoznak a... szabadságuk... harc, ma a k... A chan... a korba, amil... fel népi életé... kezés volt ez... lesz a zsidósá... virágzóbb kor... neket, sohase... felett örködöt... esesebb kincs... tete ismét Pe... jait a szellem... ez is a béke... azért küzdött... otthonát és... sem egyéb. A... megváltoztak... meg a zsidó... hogy az igaz... magunk, a m... A zsidó... hazájától. De... derekasan ki... saért folyó m... terén, a szell... kitorúlhetle... Az irántunk... eredményben... munkának ne... nemzeti otth... új és produkt... önző és elzár... ség javára. nem is sejtet... az összes nép... felépítése sz... közzé, amely... zetnek. Nemo... gyűlölet és t... mutat majd... a népek test... apró lángosl... világítják me... és amelyért... dicsőbb köte... dásának mai